

Դաս 46. Անհատի դերը հասարակության կայացման գործում

Նուբար փաշան (Նուբար Նուբարյանը) եգիպտահայ հայրնի հասարակական, քաղաքական գործիչ է: Նա ծնվել է Իզմիրում 1825 թվականին: Նրա հայրը՝ Մկրտիչ Նուբարյանը, Դավիթ Բեկի զինակից զորահրամանատար Նուբարի ժառանգներից էր: Նա սրացել է փայլուն կրթություն: Սովորել է Շվեյցարիայի և Ֆրանսիայի հեղինակավոր ուսումնական հասարակություններում, իսկ Եգիպտոս վերադառնալուց հետո 1845 թվականին նշանակվել է Եգիպտոսի կուսակալ Աբբաս փաշայի անձնական քարտուղար:

Նուբար փաշա

1850-ականներին Նուբար Նուբարյանը Եգիպտոսի առաջարար պետական և քաղաքական գործիչների շարքում էր: Անվիճելի է Նուբարի ավանդը Միջերկրական և Կարմիր ծովերը միավորող Սուեզի ջրանցքի կառուցման գործում: Զբանցքի կառուցման համաձայնությունը սրանսալու նպաստակով նա 1866 թ. ուղևորվում է Կ. Պոլիս: Այստեղ նրան հաջողվում է սուլթանին համոզել ոչ միայն համաձայնություն փալ ջրանցքի կառուցմանը, այլև դրա համար հարկացնել այն ժամանակվա չափանիշներով առասպելական գումար: Ահա թե ինչ է նրա մասին գրել Եգիպտոսի և Սուեզի ջրանցքի շրջանի բրիտանացի գլխավոր վերահսկիչ Իվլին Բերինգը: «Նուբար փաշան ժամանակակից եգիպտացի քաղաքական գործիչներից ամենահետաքրքիրն է: Ինտելեկտուալ տեսանկյունից նա մի գլուխ բարձր է իր մրցակիցներից»: Հերագա տարիներին Նուբար փաշայի հեղինակությունն այնքան բարձրացավ, որ 1878 թ. նա նշանակվեց Եգիպտոսի վարչապետ՝ դառնալով այդ երկրի պատմության մեջ առաջին վարչապետը:

Որպես հայրենասեր անհատ՝ Նուբար փաշան զբաղվել է նաև ինչպես Եգիպտոսի հայ համայնքի, այնպես էլ ամբողջ հայկական սփյուռքի ձակարագրով: Կազմակերպել է Թուրքիայից Եգիպտոս ժամանած հայ գաղթականների օգնությունը, գումար է հարկացրել պարբերականների հրատարակության համար, հիմնել է դպրոցներ և այլն: Նուբար փաշան մահացել է 1899 թվականի հունվարի 14-ին Փարիզում: Նրա մահվանից հետո այդ գործը շարունակել է նրա որդին՝ Պողոս-Նուբար փաշան: